

Low carbon municipal network

แผนงานการพัฒนาศักยภาพและขับเคลื่อน
การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้สู่สังคมคาร์บอนต่ำ
เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า อ.จุน จ.พะเยา
(อยู่ระหว่างดำเนินงาน)

แผนงานการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้และพัฒนาสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

- ที่มา

เทศบาลตำบลห้วยข้าวเข้าร่วมโครงการเทศบาลไทยมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ ร่วมกับสมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทย และสหภาพยุโรป ตั้งแต่ปี **2555** จนกระทั่งได้รับการคัดเลือกเป็น ศูนย์การเรียนรู้เทศบาลมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ ระดับภาคเหนือ จึงได้มีแนวคิดที่สร้างเครือข่ายกลุ่มองค์กรต่างๆ ที่มีความสนใจ เข้ามาเรียนรู้กิจกรรมการดำเนินงาน และพัฒนาศักยภาพระบบการดำเนินงานขยายผลต่อเนื่องต่อไป

- วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของเครือข่ายการเข้ามาเรียนรู้สร้างสังคมคาร์บอนต่ำในพื้นที่ตำบลห้วยข้าวกล้า

กลุ่มเป้าหมาย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. จ.พะเยา

- เทศบาลเมืองดอกคำใต้
- เทศบาลตำบลบ้านทราย
- เทศบาลตำบลเชียงม่วน

2. จ.แพร่

- เทศบาลตำบลสูงเม่น

- โรงเรียน ในจังหวัดพะเยา
  - โรงเรียนอนุบาลจุน
  - โรงเรียนบ้านทุ่ง
  - โรงเรียนบ้านสะแล่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลทุ่งกล้วย จ.พะเยา

ตัวชี้วัด

- กลุ่มองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ มีแผนงาน/
โครงการ/กิจกรรม การมีส่วนร่วมสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ภายใต้
ยุทธศาสตร์เมืองแห่งต้นไม้ เมืองไร้มลพิษ เมืองพิชิตพลังงาน
และเมืองแห่งการบริโภคอย่างยั่งยืน
อย่างน้อย **1** ยุทธศาสตร์ต่อองค์กร

รายละเอียดแผนการดำเนินงาน

1. การประชาสัมพันธ์การสร้างเครือข่าย กลุ่มองค์กรเป้าหมาย
2. การจัดการอบรมสร้างความรู้ เข้าใจร่วมกันในการที่จะเริ่มต้นการสร้าง
สังคมคาร์บอนต่ำ
  - ความรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน
  - การคำนวณปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
  - การเข้ามาเรียนรู้ฐานการเรียนรู้แต่ละฐานของตำบลห้วยข้าวกล้า
  - การสรุปบทเรียนการเข้ามาเรียนรู้ และโจทย์การมีส่วนร่วมสร้าง
สังคมคาร์บอนต่ำ

**3. การนำเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีส่วนร่วมสร้าง
สังคมคาร์บอนต่ำ ของแต่ละกลุ่มองค์กรเป้าหมาย**

4. การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ได้ปรับตามคำแนะนำ

**5. การลงพื้นที่แต่ละกลุ่มองค์กร ออกติดตามให้คำแนะนำ การดำเนินงานตาม
สภาพบริบทของพื้นที่**

**6. การพัฒนาปรับปรุงกิจกรรม โครงการ ตามคำแนะนำ และดำเนินงานที่
ต่อเนื่อง**

- 7.การนำเสนอผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มองค์กรเป้าหมาย
  - การนำเสนอผลงาน
  - องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
ให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาต่อยอดผลงาน
  - ตัวแทนโครงการเทศบาลไทยมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ
ให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาต่อยอดผลงาน
  - กลุ่มองค์กรอื่นๆที่เข้าร่วมให้คำแนะนำ

การขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์เรียนรู้เทศบาลเมืองคาร์บอนต่ำ ระดับภาคเหนือ

การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์

- เมืองแห่งต้นไม้
- เมืองไร้มลพิษ (ขยะ)
- เมืองพิชิตพลังงาน
- เมืองบริโภคอย่างยั่งยืน

ภาคีเครือข่าย

1. องค์การบริหารก๊าซเรือนกระจก
2. สมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทย
3. สหภาพยุโรป

เครือข่ายเข้ามาเรียนรู้

- เทศบาลเมืองดอกคำใต้
- เทศบาลตำบลเวียง
- เทศบาลตำบลเชียงม่วน
- เทศบาลตำบลสูงเม่น
- โรงเรียนอนุบาลจุน
- โรงเรียนบ้านหัวทุ่ง
- โรงเรียนบ้านสะแล้ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุ่งกล้วย

เทศบาล 5 แห่ง โรงเรียน 3 แห่ง รพสต. 1 แห่ง
เข้าเป็นเครือข่ายการเรียนรู้สังคมคาร์บอนต่ำเข้าสู่ศึกษาคุณงานแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ประสบการณ์ 4-5 มิ.ย. 2558

โรงเรียนคาร์บอนด์

ศูนย์การเรียนรู้เกษตรพอเพียง

ติดตามเยี่ยมชมให้ข้อเสนอแนะ ทต.ปง

ปัจจัยความสำเร็จ

- นโยบายผู้บริหาร
- การมีส่วนร่วม
- ผู้นำท้องถิ่น
- กลุ่มแกนนำ
- การพัฒนา

แผนงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนขับเคลื่อนสร้างชุมชน
คาร์บอนต่ำตามวิถีชุมชน (อยู่ระหว่างการเสนอโครงการร่วมมือกับ อบก.
และหน่วยงานที่ให้ความสนใจ)

- ที่มา

ด้วยปัญหาสภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้เกิดปัญหาภัยแล้ง ไฟป่า ทำลายต้นไม้ที่เป็นแหล่งสมุนไพรรและแหล่งอาหารส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและวิถีชีวิตของประชาชนในการดำเนินชีวิตได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวความคิดที่จะจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความร่วมมือทั้งองค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ที่เป็นแหล่งผลิตสมุนไพรรและอาหาร เพื่อการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ป่าชุมชนจำนวน 890 ไร่ ที่เป็นแหล่งกำเนิดของน้ำ ป่าไม้ที่ให้ออกอยู่กับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งผลิตสมุนไพรและแหล่งผลิตอาหารในพื้นที่ป่าชุมชนตำบลห้วยข้าวกล้า อำเภอจุน จังหวัดพะเยา
2. เพื่อพัฒนาการปรับตัวของประชาชนในชุมชนตำบลห้วยข้าวกล้ารองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อแหล่งผลิตสมุนไพรและอาหารในพื้นที่ป่าชุมชนตำบลห้วยข้าวกล้า

เป้าหมาย

- 1.แหล่งชุมชนไฟร และแหล่งอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน 890 ไร่
ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนา
- 2.ประชาชนในพื้นที่ตำบลห้วยข้าวก่ำมีแนวทางการพัฒนาปรับตัว
รองรับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการสร้างแหล่งชุมชนไฟร
และแหล่งอาหารที่มั่นคงยั่งยืน

ตัวชี้วัด

1.แหล่งสมุนไพรและแหล่งอาหารในพื้นที่ป่าชุมชน จำนวน 890 ไร่
ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูร้อยละ 100

2.เกิดนโยบาย วิธีการ ขั้นตอนและ กิจกรรม ในการพัฒนาปรับตัวทั้ง
ของประชาชน องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศในระดับพื้นที่ตำบลห้วยข้าวดำ ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่ง
สมุนไพรและแหล่งอาหาร

3.เกิดผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้บำบัดรักษาโรค และผลิตภัณฑ์อาหารที่
เป็นอัตลักษณ์ของถิ่น เป็นฉลาดสีเขียว

รายละเอียดแผนการดำเนินงาน

- ประชุมกลุ่มผู้นำและคณะกรรมการหมู่บ้าน องค์กรภาครัฐ เอกชน ประชาชน สร้างความเข้าใจร่วมกัน
- การสำรวจและเก็บข้อมูลแหล่งสมุนไพร และแหล่งอาหารในพื้นที่ ป่าชุมชน
- การรวบรวมข้อมูลแหล่งสมุนไพรและแหล่งอาหาร จัดทำเป็นระบบ ข้อมูลและแผนที่แสดงจุด/บริเวณพื้นที่เป็นแหล่งสมุนไพรและแห่ง อาหาร

- นำเสนอข้อมูลแหล่งสมุนไพรและแหล่งอาหารในบริเวณจุดต่างๆ แก่ กลุ่มองค์กรภาครัฐ เอกชน ผู้นำชุมชน รับทราบข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจ และหามาตรการ กฎ ระเบียบและแนวทาง ร่วมกันในการป้องกันการ
- สร้างแนวกันไฟป่าในพื้นที่บริเวณโดยรอบแหล่งต้นไม้มที่เป็นแหล่งสมุนไพรและแหล่งอาหาร
- จัดตั้งอาสาสมัครในการตรวจตราการเผาป่าทำลายแหล่งสมุนไพรและแหล่งอาหาร

- เก็บเมล็ดพันธุ์สมุนไพรหรือต้นกล้ามาเพาะเป็นธนาคารสมุนไพร โดยนำไปปลูกในพื้นที่ป่าชุมชนและในชุมชน โดยกลุ่มหมอพื้นบ้านหรือแพทย์แผนไทย
- การศึกษาดูงานการนำสมุนไพรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยาเพื่อใช้บำบัดรักษา
- การรวมกลุ่ม/ระดมความคิดที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรและสินค้าอาหาร **Low carbon** ที่เป็นอัตลักษณ์ และสร้างฉลากสีเขียว
- จัดเวทีสาธารณะเพื่อประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งสมุนไพร/แหล่งอาหารพื้นที่ป่าชุมชน และผลิตภัณฑ์ฉลากสีเขียว